

en guvernør i samråd med Det udøvende Råd. I undtagelsestilfælde kan guvernøren dog handle alene, således i visse sager af ringe betydning, når hastemomentet tilsiger det, eller når visse almene interesser gør det nødvendigt. I de tilfælde, hvor guvernøren handler uden konsultation af Det udøvende Råd, skal han underrette koloniministeriet i London.

Det udøvende Råd, der som nævnt forestås af guvernøren, består af tre medlemmer, som sidder i kraft af det embede, de beklæder, samt seks andre medlemmer udpeget af guvernøren; heraf een fijier, een europæer og een inder udpeget blandt de ikke-officielle medlemmer af Det lovgivende Råd.

Det lovgivende Råd er sammensat af en formand (udpeget af guvernøren) samt 19 officielle og 18 ikke-officielle medlemmer. De officielle medlemmer er dels de tre forannævnte, som sidder i kraft af det embede, de beklæder, dels 16 andre embedsmænd udpeget af guvernøren. Af 18 ikke-officielle medlemmer er 6 fijier, 6 indere og 6 europæere. 4 af hver gruppe er valgt direkte af deres respektive samfund; af de øvrige 6 medlemmer er 2 indere og 2 europæere udpeget af guvernøren, og 2 fijier valgt af høvdingerrådet (se herom nedenfor). Valgperioden er 5 år.

Forfatningen bestemmer bl.a., at et lovforslag ikke har lovkraft, før det er tiltrådt af guvernøren, at guvernøren under visse omstændigheder kan give et lovforslag lovkraft, selv om det ikke er vedtaget i Det lovgivende Råd, samt at enhver lov, som guvernøren har tiltrådt, kan annulleres af den britiske regering.

Valgretten er blevet udvidet under det nye valgsystem. Således har kvinder fået stemmeret; visse ejendoms- eller indtægtsbetingelser er blevet afskaffet; fijierne har fået ret til valgte repræsentanter (hvad der tidligere kun tilkom europæere og indere); derimod opretholdes der stadigvæk et krav om en - omend meget begrænset - boglig kunnen. Ved valget i foråret var der i henhold til den nye forfatning registreret ca. 100.000 vælgere mod tidligere kun 16.000.

Høvdingerrådet, der som nævnt vælger to fijier til Det lovgivende Råd, består foruden af høvdingene af en række repræsentanter for befolkningen, idet det bl.a. omfatter en

lærer, en dommer, en fagforeningsrepræsentant m.v.

Herudover findes der forskellige former for lokalt selvstyre, hvoraf et organ som udelukkende har jurisdiktion over alle fijier i territoriet og et tilsvarende for inderne.

2. Koloniudvalgets behandling af spørgsmålet.

Koloniudvalgets generaldebat om Fiji blev indledt med et indlæg af den *britiske repræsentant*, som efter at have givet en geografisk beskrivelse af området kom ind på koloniens befolkningsmæssige sammensætning. Han fremhævede herunder, at skønt forholdene mellem de to befolkningselementer, fijierne og inderne, var venlige, boede de adskilt, og nogen egentlig sammensmeltning havde hidtil ikke fundet sted. Dertil kom, at deres sprog, religion, skikke og kultur var forskellige. Inderne levede fortrinsvis i de tørre sukkerrørsområder på de to hovedøer, medens fijierne levede i de fugtige og højere beliggende områder samt på de mindre øer. Eksistensen af disse to samfund var en vigtig faktor for vurderingen af de øjeblikkelige forfatningmæssige forhold.

Under en redegørelse for Fijis nye forfatning oplystes det, at Det lovgivende Råds officielle flertal ville blive erstattet af et valgt, når tiden var inde.

Det påvilede nu Rådet at overveje, hvilke skridt der måtte tages på de politiske, økonomiske og sociale områder. En af de mest påtrængende opgaver var at udvide områdets økonomi for at holde trit med den hastigt stigende befolkning, som forventedes at omfatte $\frac{1}{2}$ million i 1968 og $1\frac{1}{4}$ million ved århundredets slutning, hvis de øjeblikkelige tendenser i befolkningstilvæksten fortsatte. Trods denne befolkningstilvækst var landbrugsproduktionen, af hvilken Fijis økonomi afgang, ikke steget nævneværdigt siden 2. verdenskrig. En sådan udvikling af landets økonomi forudsatte imidlertid hjælp udefra, og den britiske regering havde da også i løbet af de sidste tre år ydet lån og hjælpeydelse til et beløb, der oversteg $4\frac{1}{2}$ million £. Under forudsætning af, at landbrugsproduktionen kunne øges betydeligt og hurtigt, og den nuværende befolkningstilvækst reduce-